

ԱՆՅԵԱԼԸ ՆԵՐԿԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳՆ Է

ՅԱՌԻՏԵՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Աստուծոյ հաւատքով ջահաւորուած մարդը, լաւ գիտէ, թէ մերկայ կեանքը զուգորդուած է ապագայ կեանքիմ հետ:

Ամ՝ ամցեալէմ կ'առնէ իր խորհուրդները մերկայիմ համար ու առաւել իմաստմացած կը խորամայ դէպի ապագամ, որ իրեմ համար այլեսս ամստոյգ ու ամապահով մշամակէտ մը չէ, որ հիասթափուի:

Ոչ մէկ բամ կ'աճի ու կը պտղաբերի վաղուամ մէջ, եթէ ամցեալի բերրի հողերում չենք յամձմած սերմերը:

Ամցեալիմ մէջ խորահայնաց խուզարկում մը պիտի օգնէ մեզի, որ լիովիմ ճամշմամք մեր ինքնութիւնը իր սխալներով եւ սայթաքումներով, որոնք հաւամարար շատ աւելի մեն խորուստ պատճառած են ամմեղմերու, բամ թէ մեր գծում շահերում:

Ամցեալը շատ բամ կրմայ ըսել մեզի եւ մերթ այմպիսի ցմցիչ բամեր, որ իրաւմբ մեք մեզ կրմամք խաչելութեամ արժամի համարել:

Ամցեալը՝ մեր գերազամց դաստիարակմ է եւ վստահելի ու իմաստում խորհրդատում:

Չենք կրմար ժխտել ամցեալը, պարզապէս ամոր համար, որ ամցեալ է: Պէտք է լըջօրէմ սերտենք, ուսումմասիրենք ու դատենք զայմ: Եթէ դատողութիւնդ մոայլ մկատումներով մթագմած չէ, ամ որոշապէս պիտի ըսէ քեզի, թէ իմչ բամ ամցեալիդ մէջ զամձ է ու իմչ բամ ժամգ:

Կամ մարդիկ, եւ այմբամ շատ, որ իրենց հայնացքը չեն բաժներ հեռաւոր ամցեալէմ: Ամով կը սմամիմ, ամով կը սոմքամ, եւ ամկէ կ'առնեն ոչ թէ օգտակարը, այլ՝ իմչ որ կայ հոմ մզլոտած, ժամգոտած ու ամպէտ:

Հայրենիքի եւ Արտաշիարիի մէջ ալ պակաս չեն կարկառում դիրքերու վրայ թառած հայեր, որոնք սմամիտ գաղափարախօսութիւններով հոգիները կը խոռվեն եւ ազգայիմ կեանքը կ'ալեկոծեն ամցեալարամութիւններով:

Չեմ ըսեր, թէ ամտեսենք մերկամ ու ապագամ եւ ազուցուիմք ամցեալիմ: Աշխարհը այսօր բորոտութիւն կը բուրէ եւ կարելի չէ, որ մերկայիմ տուածովը՝ կարենամք հիմմաւորել ապագամ:

Ամոնք որ իմքմաշարժ կը քշեն, իրենց ուշադրութիւնը սեւեռարիք չեն պահեր միայն աղբէլէմ սուրացող կառքերում վրայ: Մերթ ընդ մերթ կողմակի հայելիներում կը մայիմ, թէ իմչ կայ իրենց ետելը: Ահաւոր սխալ կը գործենք, եթէ շարունակ մեր աղբէլ մայիմք ու ամտեսենք ետելէմ եկող կառքերը:

Գողերմ ամգամ, երբ վաճառատում կամ գրամատում պիտի կողոպտեն՝ առաւելապէս իրենց ետելը կը մայիմ, որ ապահով կատարեն գողութիւնը:

- - -

Մերօրեայ հայ մարդը, այմբամ մտահոգ է իր առօրեայ ընթացիկ գործերով, որ բոլորովիմ ջմջեր է ամցեալը իր մտքի պաստառէմ:

Կ'ըսէ՝ առամց մուազագոյմ ամօթխածութեամ, թէ պատմութիւնը չի հետաքրքրեր զիմք եւ իմչ որ կարելոր է իրեն համար եւ ուշադրութեամ արժամի, մերկամ է իր շահաբեր պատեհութիւններով եւ ապագայ հմարաւորութիւններով:

Այմբամ եսակամ ու մակերեսայիմ են իր համոզումները, որ չի կրմար հասկմալ, թէ ՆԵՐԿԱՅԻՆ եւ ԱՊԱԳԱՅԻՆ կոչուած ժամամակները՝ շատ շուտ պիտի ըլլամ ԱՆՅԵԱԼ ու ի դերեւ պիտի համեն իր սմուցած երամաւէտ ակմկալութիւնները:

Իմչպէս միշտ, այսօր ալ ըմտրամի փոքրամասնութիւն մը կը կազմեն այմ հայերը, որոնք հպարտ են ազգայիմ արժամապատուութեամբ եւ տեւակամ մաքառումներով կը ջամամ ամրապնդել տարասփիւռ հայութեամ միասնակամութիւնը եւ մշտակեմդամ պահել ամոր մէջ Հայրենիքիմ սերը:

Եթե հայ ամտարբերներու պատեհապաշտ զանգուածը տակաւ ինքնագիտակցութիւն ունենար եւ գոնէ ըսէր մեզի, թէ ամեցալը մուսազ կը շահագրգռէ զինք քամ թէ այսօրը, այնքան պարսաւելի պիտի չգտնէինք իր ըմբացքը: Բայց յայտնապէս այս ինքնակեդրոն մարդոց յիշողութեան մէջ կը գտնենք ամեցեալին դէմ ամէն լուսամուտ փակուած եւ այդ պատճառով ալ զրաստակամ ամտարբերութիւն կը ցուցադրեն այն ծանր աղետներուն դիմաց, որոնց ենթարկուեցաւ հայրենի տարաբախտ ժողովուրդը եւ դեռ այսօր ալ, վաղմ ալ պիտի կրէ իր կեանքին ու գոյատեւումին տրուած անպատմելի կորուստներն ու զրկանքները:

Որքան ալ իմաստութիւն սպառենք գրելով եւ աշխատինք հոգիները հրդեհել բոցաշունչ բեմքասացութիւններով, այդ կապարացած միտքերը պիտի չկրնան ըմբռնել սա բացայայտ ճշմարտութիւնը, թէ ամեցեալը՝ այնքան ամուր զօդուած է մերկայիմ ու առնչուած է ապագային, որ արդիւնաւորապէս կ'օգնէ մեր վաղուան բոլոր բարեյոյս մախատեսութիւններուն:

- - -

Հայը՝ հայութեան մէջ, ոչ ամապատի մզմաւոր է եւ ոչ ալ մեկուսացած կղզի մը ովկիանոսին մէջ, որ գոյատեւէ ինքն իրեն համար: Իր ամհատակամ վիճակը չի պատկանիր միայն մերկայիմ, այլ ցեղային արեան գծով կը տարածուի ու կ'ընդգրկէ իր ամեցեալը, որ առաւելապէս ամեցեալն է զինք ծնող ժողովուրդին:

Ամէն բանիմաց հայ կ'ընդունի, թէ բնականօրէն հոգեկան կապ մը ունի իր մախորդներուն հետ եւ հպարտօրէն կը գմահատէ ամոնց թողած յաւերժալոյս ժառանգութիւնը:

Եթէ կայ ազգերու շարքին մէջ ժողովուրդ մը, որ կրնայ պարծենալ իր պատմական ամեցեալովը, ամիկա հայ մահատակ ժողովուրդն է:

Իր գոյութեան մշակակալից թուականները աժամ տօնակատարութիւններու եւ ցմորալից դրուագներու կուտակում մը չէ, այլ սահմակեցուցիչ մախնիրներու եւ դիւցազմական մաքառումներու մարտիրոսագրութիւնն է:

Հայրենի հողը, որուն վրայ կը կոխենք եւ ուր կը կերտուի մեր մորազատ հայրենիքը, սերմանուած է բիրաւոր հերոսներու եւ ամանուն մարտիրոսներու ոսկորներով:

Որքան կախաղամներ բարձրացան, խարոյկներ վառեցան, սուրեր փայլատակեցան եւ ազգաջիւղ զուլումներ հարթեցին հայութեան խաչելութեան մամբամերը . . .:

Այս բոլորը առասպելախառն վաղմջաբանութիւններ չեն եւ ոչ ալ ջուրի վրայ գրուած խօսքեր, որ դիւրին կրնան ջմջուիլ:

Ամեցեալի դասերն են, որ շիտակ ուղղութեան վրայ պիտի լարեն մեր մերկայ ամկախ կառավարութեան ղեկավարներուն ճիգերը եւ պիտի բաման հայ ժողովուրդի յոյսերուն եւ իղձերուն առջեւ բարօրութեան եւ խաղաղութեան դարպասները:

Ժամանակը ամփոխարինելի է իր ժամերով, օրերով եւ ամիսներով: Եթէ ամեցեալ մէն մի րոպէին կրցանք տալ յաւերժութեան արժէք, ատիկա պիտի ըլլայ մեր ամեմամեն յաջողութիւնը եւ այդ պարագային է միայն, որ օրը պիտի թուի մեզի շաբթուան չափ երկար, ամիսը տարուան չափ, եւ կեանքը՝ յաւիտեանակամութեան չափ:

Ժամանակը կը պարպուի իր իմաստէն ու ամհունութենէն, մեր ցուցաբերած իրերամերժ գործունէութիւններով ու հակամարտութիւններով:

Սիւսլ մամբայ մը բռներ ենք ու կը քալենք առանց ետել մայելու, թէ ազգային ինչ անգին ժառանգութիւններ կը թողուք, որ հնագոյն ամեցեալէն կտակուած են մերկայ եւ ապագայ բոլոր հայ սերունդներու:

Այդ մութ ու մռայլ մամբան չի տամիր հոգեւորականը, մտաւորականը, արուեստագետը, կուսակցականը, չէզոքը եւ հայ մարդը ազգային միասնականութեան, քանի որ չէ այն ԱՐԵՒԱԾՈՂ ԶԱՄԲԱՆ, որ կը սկսի Միածին Յիսուսի խոմարի մտուրէն ու կը յանգի Գողգոթայի բարձունքը: